

vermeerderde weerstand bestaat tegenover een besmetting met den tuberkelbacil, en dat die weerstand weer vermindert, als de besmette dieren voortdurend met versch miltweëfsel worden gevoederd.

Zij nemen een bepaalde stof „tuberculosplenatine” aan, die aan de milt die eigenschappen geeft; een stof dus, die bij de milt behoort, zooals adrenaline bij de bijnier. Naar alle waarschijnlijkheid bewijzen de proeven, dat de vermeerderde weerstand tegenover tuberculeuze besmetting bij muizen, bij wie de milt is weggenomen, een gevolg is van het verlies van een functie van dat orgaan.

Tuberculosplenatine zou een stof zijn, eigen aan de milt en niet aan de diersoort. Het werd niet gevonden in andere organen van het lichaam, ook niet in de lymphklieren (*The Journal of experimental medicine*, September 1915).

W. F. EMOUS.

Over dieptetherapie. — In de *Berl. klin. Wochenschrift* n°. 47, 1915, bespreekt FR. HEIMANN uit de vrouwenkliniek te Breslau in het kort, aan de hand van enkele behandelde gevallen, vraagpunten der doseering in de dieptetherapie van kwaadaardige gezwellen.

Nadat REGAUD en NOGIER meenden aangetoond te hebben, dat, bij een filtratie van 3 mM. aluminium en het gebruik van harde buizen, de huid op hoge giften slechts antwoordde met een *epidermitis*, die snel genas, in tegenstelling met de vroeger waargenomen *dermatitis* bij zwakkere filtratie, zijn BUMM en WARNEKROS tot buikhuidgiften overgegaan van fabelachtige hoogte (300—400 X.). Zij zouden deze zonder blijvend nadeel en met genezing der kankers aangewend hebben. Tegen deze manier van werken verhieven zich spoedig stemmen (o.a. SCHWARZ en ROST), waarbij zich nu ook de schrijver wil aansluiten. In de kliniek te Breslau werden verschillende gezwellen, die bij lagere giften refractair bleken, nu behandeld met de zeer hoge giften. Helaas, met treurige gevolgen: ernstige buikhuidverbrandingen, zware beschadigingen van de buik- en kleine bekkenorganen en geen genezing van het kankergezwel! Hij komt daarom tot het besluit, dat gezwellen, die op gewone, krachtige giften geen reactie ten goede vertoonen, dit evenmin zullen doen op zeer hoge giften, welke echter wel in staat zijn op den algemeenen, zoowel als op den plaatselijken toestand een zeer schadelijke werking uit te oefenen.

Dat men in staat is met gebruikelijke krachtige giften (50—100 X. per huidveld) bij gevoelige gezwellen een zeer goede diepte-werking te verkrijgen, toont schrijver aan met histologisch onderzoek van een tweetal vulvakankers, die eerst bestraald en daarna geopereerd waren en waarbij tot op 3 à 4 cM. diepte de bekende necrobiose der kanker-cellen was ingetreden.

G. F. GAARENSTROOM.